

Závěr

Myšlenka udržitelného rozvoje byla v globálním povědomí již od roku 1972, kdy byl tento pojem poprvé použit v knize Meze růstu. Autoři zde poukazovali na zřejmý rozpor mezi hospodářským růstem a účinnou ochranou životního prostředí, přírody a přírodních zdrojů. Potřeba omezit zásahy do životního prostředí na takový stupeň, aby docházelo k obnově přírodních zdrojů a zároveň nebyl omezený ekonomický růst se zdála být klíčová. Později se udržitelný rozvoj začal vztahovat i na oblast sociální soudržnosti, neboť ta se projevuje nejen v individuálních životech jednotlivců, ale je i obrazem celé společnosti.

Problematika udržitelného rozvoje (UR) na regionální úrovni se dostává do širšího povědomí až v posledních letech. Příčinou je její specifické postavení mezi globální a národní úrovní UR na straně jedné a místní úrovní UR na straně druhé. Regionální strategie udržitelného rozvoje může sloužit nejen k aktualizaci programu rozvoje kraje z hlediska udržitelnosti rozvoje daného území, ale může být i koncepčním rámcem pro aktivity v rámci Místních agend 21 a podkladem pro aktualizaci strategie na národní úrovni. Regionální strategie UR musí mít na rozdíl od národní strategie konkrétnější obsah a oproti místní úrovni musí indikovat širší souvislosti.

Regionální odlišnosti, historie, tradice, kultura či poloha regionu se výrazně promítají do všech oblastí udržitelného rozvoje kraje. Snahou udržitelného rozvoje v jednotlivých regionech je podpořit především slabší části kraje a potlačit tak negativní tendence vzniku nerovností mezi těmito oblastmi.

Indikátory udržitelného rozvoje umožňují vyhodnocení situace v regionu, pokroku či naplňování cílů směřujících k udržitelnosti. Pomocí indikátorů můžeme srovnávat vývoj v našem regionu s doporučenými hodnotami, limity či dosaženými výsledky ostatních krajů i oblastí mimo území České republiky.

V této publikaci jsme se pokusili zmapovat oblast indikátorů vhodných pro monitorování udržitelného rozvoje na úrovni krajů a v kapitole 3 i pro menší území. Brali jsme v úvahu základní požadavky na indikátory – relevantnost, dostupnost ve srovnatelné časové řadě, spolehlivost a srozumitelnost. Při jejich výběru jsme se snažili postihnout všechny 3 základní pilíře UR a tím zajistit proporcionalitu (vyváženost) pohledu na danou problematiku s možností zachycení vazeb mezi jednotlivými pilíři.

Validní data v podrobném územním detailu poskytují datové soubory Českého statistického úřadu, které jsou z části přímo dostupné na internetových stránkách úřadu. Údaje pro územně plánovací podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností s daty za jednotlivé obce (vyhláška 500/2006 Sb.) poskytuje ČSÚ na adrese:

www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/csu_a_uzemne_analyticke_podklady_za_obce_ceske_republiky

Další údaje lze získat z databáze Městské a obecní statistiky (MOS), která je součástí Veřejné databáze (VDB) na adrese:

<http://vdb.czso.cz/vdb/>